

26 ÁR EFTIR BUSSVANLUKKUNA UNDIR VALAKNÚKUM

sita bundin

Framhald á síðu 8

Her sæst hussu smalt er. Lastbilurin er nok unlunda eins breiður og bussarnir. Bussarnir stoytu saman vinsturmeigin framman og skumpaðu hvønn annan út av vegnum.

– Eg minnst einki frá sjálvari vanlukkuni. Men við tað at eg havi mist ein triðing av mínum førleika, hevur hon sjálvandi merkt meg tað, sigur nú 29 ára gamla Súsanna Slættanes
Mynd: Rannvá Egholm

– Tá vit koma norður á Norðskála, kemur ein kona upp í bussin, sum vit kendu. Hon skuldi eisini til Klaksvíkar við jólagávum, men hon vann ikki vegin fram. Vit sótu høggru megin í bussinum, maður mín, Steinbjørn, við Súsonnu dúrandi í fanginum. Páll sat vinsturmeigin.

Hvat hendir nú?

Í útvarpinum vóru hugnaligir jólasálmar frá eini gudstænastu – í menniskjum var góður tokki. Klokkan var 11:50. Nú kemur ein mót-koyrandi bussur, sum skuldi framvið okkara bussi. Mann hevur nú fingið varhugan av, at vegirnir eru ógvuliga hálar.

Um nakar heldur tað vera óneyðugt at sita í trygdarbelti, tí mann klárar at halda

sær føstum í einum akfari, sum fer bóltandi, vil Poulina fegin vera við til at avliva ta mýtuna:

– Eg náddi bara at hugsa, »Hvat hendir her?« So var alt rumbul og ruðuleiki, og eg visti ikki, hvat vendi upp og niður. Tú fellur ikki í óvit, men missir skilið fyri javnvág, og fært einki gjørt at stýra støðuni. Centrifugalmegin er øgilig, og vit vórðu slongd úr bussinum, minnst Poulina.

– Hvat hendi? Hvi siti eg her? Eg var ísakøld og føldi, at tað var galið við hálsinum og nakkanum. Skógvarnir vóru vekk. Lastikkið um hestahalan var vekk. Steinbjørn var næstan kvaldur í slipsaknútinum. Vit høvdu øll djúp bløðandi sár, skeinir og skursl fleiri staðni. Eg var skelkað, og tað er ilt at seta

orð á. Páll fann eg beinanvegin, og Steinbjørn var eisini har. Men hvar var okkara lítla genta? Vit vóru frá okkum sjálvum.

Føst undir bussinum

So síggja tey hendan bussin, og har inni var eitt stórt kaos.

– Steinbjørn gjørdi alt sum stóð í hansara makt at finna Súsonnu. Hann finnur hana undir afturendanum á bussinum, har motorurin er. Motorurin var framvegis í gongd. Hon liggur næstan øll undir í sjógvi, og tað var fløðandi sjógvur. At fáa hana leysa var ógjøriligt. Tó fekk hann trýst eina tasku undir høvdið á henni. Hon var uttan vit. Tá verður beinanvegin sagt, at krani mátti til, fyri at fáa lyft bussin, tí hon kundi ikki hálast undan.

Tað gekk skjótt, at forbí-koyrandi bilar vóru á staðnum. Men hetta var áðrenn fartelesfonirnar, so tann, ið kom fyrst, mátti koyra til bensinstøðina í Skálabotni at ringja eftir hjálpi.

– Tað er løgið, sum mann reagerar, tá mann fær skelk. Minnst, at eg trætist við Jógvan Esmar Ósá, sum var ein av lögreglu-monnum á staðnum, at eg mátti sleppa norður við jólagávunum. Fór jú úr Havn í jólahýri við jólagávum og føðingardagsgávum frá familjuni á Argjum, fastrini hjá okkum í Havn og okkum sjálvum. Hevði hesi ørindi at avgreiða fyri so nógv av skyldfólkunum her. Skilji tað ikki í dag – tað er sum at eg noktaði at finna meg í hesi broyttu støðuni. Hetta skuldi vera ein stuttligur dagur!

– Tvær tyrlur komu á staðið, og har var so mikið hált, at mann ikki fekk staðið á beinunum. Rajani skurðlækni, sum var til eina jarðarferð úti í Runavík, varð skjótt boðsendur, tí allar læknakreftir máttu stíga til. Hann fór við Steinbjørn og Súsonnu á Landssjúkrahúsið við aðrari tyrluni. Tað galt um at gera skjótt av, tí lærleggurin var illa brendur, og har vóru trý opin beinbrot í vinstra beini.

Mín revsing

Poulina slapp ikki við tyrluni, men koyrði suður við einum frá tilbúgviningini á Skálafjørðinum.

– Koyrirtúrurin av vanlukkustaðnum til Havnar, er eitt tað ringasta, eg havi verið úti fyri. Páll og eg fylgdust til Havnar. Hann hevur havt

tað ringt, tí eg vildi alla tíðina hoyra útvarpið, men førarin, sum helst var ein skálamaður, royndi at dempa. Gudstænastan var avbrotin av vanlukkuni. Eg var greið um, at tað stóð illa til við Súsonnu, og væntaði tað ringasta. Hann, sum koyrði okkum til Havnar, hevur helst óttast fyri, at deyðsboð komu um Súsonnu umvegis útvarpið. Hann royndi tað, hann kundi at leiða tankarnar aðrastaðni, at tað nokk fór at ganga. Eg minnst, at telefonkervið brendi saman sum so ofta, tá okkurt álvarslig hendir í okkara lítla sár-bæra samfelagi.

– Eg kendi tað sum, at hetta var mín revsing, at eg skuldi vera so býtt og fara norður at spæla jólamaður at vetrardegi. Eg hevði sæð, hvussu bussurin lá, og hvussu hann hevði skrætt eyr, steinar og flag oman við sær. Eg var fyrireikað uppá, at Súsanna var deyð – eg var

ikkí í iva um tað, minnst Poulina.

Hon livir!

Tá tey nærkaðust Landsjúkrahúsinum, tordi Poulina ikki at fara inn at fáa dómin. Teir báðir læknarnir, Anders Harboe Ree, systkinabarn Poulinu, og Erik Norderø, sáli, sum var giftur systkinabarni hennara, stóðu fyri henni við koyristóli. Hon var ikki væl fyri, hevði bløðandi sár, og nakki og hálsur høvdu fingið løst og skelkurin var meinur.

– Eg hugsaði, at mann helst tilvitað hevði sett júst teir báðar at taka ímóti og siga mær frá, at vit høvdu mist Súsonnu, líkasum fyri at gera tað eitt sindur eirindasamt.

Vinstra bein var álvarsliga meiðslað. Men teir søgdu, at tamarhald var á støðuni, men at hon var sera álvarslig. Tað var ein ovurhonds stórir uggi.

Mýtur um trygdarbelti

»Eg skal bara ein stuttan túr, har eg koyri seint, so eg kann halda ímóti við ørmunum, um eg renni á«

Tað ber tikki til at halda ímóti trýstinum, um akfarið rennur á, tó at ferðin er lítil. Vigur tú td 75 kg og rennur á ein múr við 50 km/t, skalt tú halda móti einum trýsti á 1,5 tons. Tað kann einki menniskja.

»Eg verði kleimd/ur í akfarinum, um eg eri í trygdarbelti«

Tað hendir, at fólk verða kleimd

føst inni í bilinum. Men alternativt er, at tú fært fleiri og álvarsamari skaðar, um tú verður slongd/ur úr akfarinum, tí tú ikki vart ibundin.

»Eri eg í trygdarbelti, sleppi eg ikki út, um eldur kemur í«

Kemur eldur í bilin, er tað betri at vera ibundin í trygdarbelti. Tí ert tú í trygdarbelti, er meiri sannlíkt, at tú hevu vit eftir vanlukkuna.

»Eri eg ikki í tryddarbelti, verði eg bjargað/ur, tí eg verði slongd/ur úr bilinum«

Tað er tryggast at vera inni í bilinum, um ein vanlukka hendir. Í flestu førum er bilurin so mikið heilur, at kabinan sum heild er

óskað. Vandin at doyggja ella verða álvarsliga skadd/ur, er 5-10 ferðir størri, um tú verður slongd/ur úr bilinum.

»Eg havi stoytkodda (airbag), og nýtist tí ikki trygdarbelti«

Stoytkoddin er umframt trygdarbeltið og ikki í staðin fyri tað. Brúkar tú ikki trygdarbelti, kann stoytkoddin vera lívshættisligur.